

at, dersom vi her i Folkethinget ville fastholde et saadant Forslag, saa vil man ikke opnaae de Indskrænkninger i Brugten af Forpagtningsretten, som indeholdes i Regjeringens Forslag, og derfor troer jeg ikke, at man gjør rigtigt i at stille yderligere gaaende Fordringer, hvorimod jeg troer, at det er rigtigt at søge at opnaae de ikke uvæsentlige Indskrænkninger i Forpagtningsretten, som Regjeringens Lovforslag indeholder. Naar det er blevet anført, at det efter en saadan Betragtning var inconsequent af Udvalgets Fleertal under Nr. 2 at foreslaae, at Vortforpagtningsretten skal hæves for Besiddere af Lehn, Stamhuse og Fideicommissgodser, saa skal jeg dertil bemærke, at jeg jo vel ogsaa har næret til en vis Grad Frygt for, at det er vanskeligt at faae Loven igjennem med en saadan Bestemmelse; men jeg har dog ikke næret Frygt derfor i en saadan Grad, som Tilfældet derimod vilde være, hvis man vilde følge Mindretallets Forslag. Dertil kommer endelig, at hvad der er erkjendt fra alle Sider, Udøvelsen af Vortforpagtningsretten factisk kun har været brugt i de seneste Aar paa Lehnsgodserne; og efter den Tilhørsret, som tilkommer Staten og Lovgivningsmagten med Hensyn til, hvorledes Lehnsgodser og lignende Godser bruges, anseer jeg Lovgivningsmagten for at være i sin fulde Ret, naar den giver en saadan indskrænkende Bestemmelse med Hensyn til Fæstegodsset der. Og som en særlig Grund, hvorfor jeg anseer det for at være af Bigtighed, at en saadan Bestemmelse just kan blive gjort gjældende for Lehnsgodsernes Vedkommende, skal jeg anføre, at det vistnok er paa disse Godser, at Tilbøieligheden til at sælge ikke er tilstede i en saadan Grad, som den er det paa de frie Godser, og naar man derfor lader Retten til Vortforpagtning, selv med de Indskrænkninger, der følge af Loven af 25de Juni d. A., og som ville følge af, at Regjeringens Forslag vedtages, blive bestaaende for disse Godser, saa vil Utillbøieligheden til at sælge blive bestyrket, om jeg saa maa sige; hvorimod det, naar man aldeles luffer Udgangen for dem til at kunne forpagte, tør antages, at der vil blive fremkaldt en større Tilbøielighed til at sælge til Fæsterne. Det ærede Medlem for Sørs Amts 2den Valg-

freds (Albert) udtalte sig igaar om Paataalen af Overtrædelser af de indskrænkende Bestemmelser, som Lovforslaget indeholder. Han var opmærksom paa, at Udvalget ved den foreslaaede nye Paragraph om aldeles at ophæve Vortforpagtningsretten for Lehn og lignende Godser havde gjort det til en ligefrem Pligt for Regjeringen gennem offentlig Paataale at forhindre de Overtrædelser af denne Bestemmelse, som maatte vise sig; men jeg troer ikke, at det kan være nødvendigt, som han har villet, at udtale i Loven, at en lignende Bestemmelse ogsaa skulde være gjældende med Hensyn til de øvrige Indskrænkninger; thi for det Første erklærer jo Lovforslagets oprindelige § 7 enhver Overenskomst, som gaaer ud paa Krænkelse af Lovens Bestemmelser, for ugyldig, og idet Lovens Bestemmelser iøvrigt gjøre Bestemmelserne om Fæstegods gjældende for Forpagtninger, saa medfører dette ogsaa, at den samme Forpligtelse, der indeholdes i Lovgivningen for det Offentlige til at paataale Overtrædelser af Fæstelovgivningens Bestemmelser, udvides til ogsaa at maatte blive anvendelige for Forpagtninger, og jeg troer derfor ikke, at en saadan Bestemmelse om Forpligtelse for Regjeringen til at paataale Overtrædelser er nødvendig. Det ærede Medlem meente vel, at der havde været Tidspunkter, hvor Administrationen og navnlig Indenrigsministeriet ikke havde været tilbøieligt til at paataale slike Lovovertrædelser, men det nytter ikke, at man ved en Lovbestemmelse siger, at en Autoritet skal opfylde sin Pligt, det er Noget, der følger af sig selv. Naar der engang i Lovgivningen er forbudt visse Foretagender fra Godseternes Side eller visse Foranstaltninger med Hensyn til Fæstegodssets Benyttelse, saa følger ogsaa deraf, at den Regjeringsmyndighed, som har Tilhørsret med, maa være berettiget og forpligtet til at paataale saadanne Overtrædelser. Dersom der vises Slaphed i saa Henseende, saa kan man føre Klage over den paagjældende Myndighed og træffe de Foranstaltninger, som ere nødvendige til at drive den til at gjøre sin Pligt, men man udretter Intet ved i en Lov at gjentage Bestemmelsen om, at den skal paataale saadanne Overtrædelser. Jeg troer derfor ikke.